

Thuis, in zijn Utrechtse bovenwoning zit hij net te bladeren in een boek over vogels. Boeiend, maar Ruben Terlouw gaat liever op zoek naar het echte werk. Dus: aan de wandel. Langs singels en parken. Waar hij onderweg vertelt over zijn leven. Over reizen door China, afstuderen als arts, prijzen winnen als fotograaf en op de trap struikelen over de liefde. Daarover straks meer. Eerst de vogels.

Kijk, een spreuuwennest. Hij wijst naar boven. „En zie je die gaten in die boomstam? Daar zitten spechtjes. Hoor je ze roepen? Wacht maar af, dan komt de moeder, die op zoek is naar voedsel. Daar is hun vader. Aan het rode vlekje op zijn achterhoofd, zie je dat het een mannetje is.” Hij zit al helemaal in zijn rol van vogelaar, fotograaf en verteller, zoals we hem de komende weken te zien krijgen bij het tv-programma 'Opium op Oerol'. Want hoewel het Oerol-festival op Terschelling door corona is gesneuveld, komt er toch dagelijks een uitzending vanaf het eiland. Iedere keer belicht Ruben Terlouw daarin vogels die hij op Terschelling heeft gezien. „Ik wil naar het Wad om zeevogels te spotten en ik ga de polder in om weidevogels te vinden.” Hij kent de weg: „Als kind ging ik ieder jaar met de familie kamperen op Terschelling. Dan stond ik heel vroeg op om voor het ontbijt al een paar uur vogels te kijken.” Op zijn familie komt hij straks terug, in deze aflevering van 'Levenslijn'.

1985 Kindsoldaten

Geboren in Utrecht als de jongste in een gezin met twee zussen en een broer. Hij gaat naar de Vrije School, waar zijn moeder les geeft. Zijn vader is psycholoog. Eerst in Nederland, later werkt hij veel in het buitenland. „Voor Artsen zonder Grenzen en Warchild zette hij in vluchtelingenkampen in West-Afrika programma's op voor traumaverwerking. Hij zette zich in voor kindsoldaten en vrouwen die daar waren mishandeld. De omstandigheden daar waren niet makkelijk. Toch kan ik me goed voorstellen dat hij dat werk graag deed. Het heeft iets avontuurlijks en je kunt daar veel voor anderen betekenen.”

1997 Opgesloten

Naar de Vrije School in Zeist. „Mijn middelbare schooltijd was geen gelukkige periode. Ik voelde me opgesloten en verzette me daartegen. Ik wilde vrij zijn, reizen, de wereld ontdekken. De vakanties boden me een ontsnapping. We gingen altijd naar Terschelling of naar Zwitserland. In de bergen daar heb ik leren klimmen. Dat doe ik nog graag.”

2004 Bevroren kip

Hij haalt zijn vwo-diploma en pakt allerlei baantjes aan om geld te verdienen: bevroren kip inpakken, aan de lopende band klussen bij een fabriek, biervaten bezorgen bij kroegen. „Omdat ik steeds ergens anders was en nieuwe verhalen hoorde, vond ik het leuker dan ik dacht.”

„Vanuit het verlangen naar een compleet ander leven, bedacht ik om fotograaf in China te worden. Totaal onvoorbereid ben ik met wat spaargeld op het vliegtuig gestapt. Ik wist niet eens waar ik die

eerste nacht zou slapen. China zelf overweldigde me. De drukte, de herrie, de massa's mensen: alles. Van fotograferen kwam eerst weinig terecht. Ik begreep niet wat er om me heen gebeurde. Hoe kon ik het dan in beeld vastleggen? Ik wilde praten met de mensen die ik tegenkwam, lezen wat er op de bordjes stond. Er zat dus niks anders op dan de taal te leren. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat zat ik daarom met woordenboeken en een kladblok te studeren. Tot ik het na een paar maanden een beetje onder de knie had.”

„In twee jaar heb ik uiteindelijk heel veel foto's gemaakt. Ik was getroffen door de mensen die ik ontmoette, maar mijn plan om me daar als beroepsfotograaf te vestigen, was mislukt. De diepgang die ik er zocht, vond ik niet. Achteraf gezien was ik te onervaren. Te naïef, misschien. Toen mijn spaargeld op was en ik me tamelijk ongelukkig voelde, ben ik naar Nederland teruggegaan.”

2006 Geneeskunde

Hij kiest voor een studie geneeskunde in Amsterdam. „Toen ik in China had gezien dat er voor veel mensen geen goede gezondheidszorg was, dacht ik erover om een reizende dokter te worden.” Na het halen van zijn propedeuse trekt hij in zijn eentje met zijn camera via Turkije, Irak en Iran naar Afghanistan. Hij wint prijzen voor zijn fotowerk.

2009 Vriendin

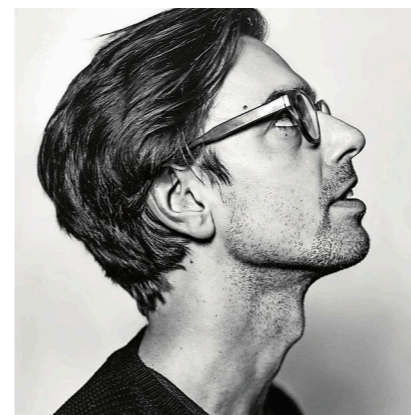
Tijdens zijn studie ontmoet hij zijn vriendin. „In de eerste bocht op de trap van de universiteitsbibliotheek kwam ik haar tegen. Dat ik dat nog precies weet, zegt veel. Toch duurde het een paar maanden voor ik zeker wist dat ik met haar verder wilde. Nu is die twijfel weg, hoor.” Inmiddels studeerde ook zij af als arts en hebben ze een dochter van zeven jaar.

2013 Zitvlees

Hij studeert cum laude af en begint aan een promotieonderzoek naar leukemie. „De studie heeft me gevormd. De combinatie van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid past bij me. Ik leerde de dialoog met mensen aan te gaan en ontwikkelde een blik op het lichaam en het leven. Onderzoek was een logische volgende stap, maar ik heb het zitvlees er niet voor. Gewoon: gebrek aan concentratie. Daar kwam bij dat ik moeite heb

'Ik ben tamelijk perfectionistisch en dat brengt onzekerheid met zich mee. Daarom is waardering erg welkom'

'In China zag ik veel zieke mensen buiten de boot vallen, omdat er geen dokters voor ze waren. Toen voelde ik me schuldig'

met de bureaucratie van de gezondheidszorg. Ik vroeg me af of ik de rest van mijn leven in een ziekenhuis wilde slijten. Liever wilde ik weer foto's maken in China.” En toen was daar opeens een mailtje van een tv-producent. Die zocht een presentator voor een documentaireserie over China. Belangrijkste eis: de taal beheersen. Hij deed een test en werd het. Dolblij, was-ie. Gewetensvraag: is het genezen van een patiënt niet veel belangrijker dan tv maken? „Ja dat is belangrijker. Je had ook kunnen vragen waarom ik niet naar een gebied ging waar geen artsen zijn, om daar als dokter te werken. Want misschien is dat nóg belangrijker. Hier zijn genoeg artsen. Zonder mij wordt die patiënt in Nederland ook wel beter. In China zag ik veel zieke mensen buiten de boot vallen, omdat ze niet verzekerd waren of omdat er geen dokters voor ze waren. Toen voelde ik me schuldig. Nu probeer ik voor mezelf te verantwoorden dat ik met de documentaires die we maken iets teweegbrengen dat op lange termijn een verbetering van de zorg in China teweegbrengt. Want ik doe dit echt omdat het maatschappelijke relevantie heeft. Al komt het natuurlijk ook wel een beetje neer op vrijheidsdrang.”

2017 Televisie

De documentairereeks is een groot succes. Anderhalf miljoen kijkers en volop waardering. Al snel komen er opdrachten om nieuwe series te maken. „Die kijkcijfers zeiden me niet zo veel, want ik weet weinig van het televisiewereldje. Ik heb niet eens een tv. Maar dat er zo positief op werd gereageerd, was natuurlijk fijn. Ik ben tamelijk perfectionistisch en dat brengt onzekerheid met zich mee. Daarom was die waardering erg welkom. Dat anderen door onze serie anders naar China gingen kijken, zag ik ook als een bevestiging. Want ik wil dat het zin heeft, wat ik doe. Dat ik iets bijdraag aan de wereld dat betekenis heeft.”

2020 Corona

Hij zou dit jaar nieuwe documentaires maken. De halve wereld rondreizen. Maar corona gooit alles in de war. „Gelukkig mag ik naar Terschelling, want ik begin me thuis behoorlijk opgesloten te voelen. Alsof ik weer op school zit.” Over corona: maak je China verwijten?

„Bedenk vooral dat het niet het volk is dat ons dit onheil bracht. Wat de pandemie wél heeft blootgelegd, is het falen van de communistische partij van China. Want die heeft de uitbraak aanvankelijk in de doofpot gestopt. Vanwege hun repressieve systeem zijn er fouten verzwegen, uit angst voor strafvervolging. Door die angstcultuur daar is het eerst stil gehouden. Nu zie je dat de partij geen verantwoordelijkheid neemt. Logisch, want als ze dat zouden doen, erkennen ze dat hun bestuursmodel niet werkt. De positie van de partij staat altijd op nummer één. Uit de leugens, de propagandaoorlog en het verzet tegen onafhankelijk onderzoek naar de uitbraak, blijkt dat de partij zelf boven alles staat.” Verrassend? Nee, toch? „Nee, maar nu ik zie dat ze in staat zijn om dat mechanisme op de hele wereld toe te passen, heb ik daar wel een gefrustreerd gevoel over.”

2030 Speelfilms

Wat doe je over tien jaar? „Voorheen ging ik bij het maken van plannen altijd uit van mezelf, maar sinds corona is alles onzeker en vind ik het lastig om ver vooruit te kijken. Ik vind het leuk om programma's te blijven maken, ik heb een vage droom om speelfilms te maken en ik zou iets met interviews willen doen. Als ik mezelf maar kan blijven ontwikkelen.” Dan ziet hij iets in de bomen. „Kijk een reiger!”

Ruben Terlouw in het kort:

Ruben Terlouw (1985) groeide op in zijn geboortestad Utrecht. Hij haalde zijn vwo-diploma aan de Vrije School in Zeist en had daarna allerlei baantjes om zijn spaarpot te spekken. Leunend op die spaarpot probeerde hij daarna om in China de kost te verdienen als fotograaf. Na twee jaar kwam hij terug om in Amsterdam medicijnen te gaan studeren. Na zijn afstuderen maakte hij voor de VPRO veelbekeken documentaires in en over China. Ruben woont met zijn vriendin en hun dochter in Utrecht. De komende week is hij dagelijks met een verhaal over vogels op Terschelling te zien in het tv-programma 'Opium op Oerol' bij AvroTros op NPO2.

